

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 356/2026-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/132/2024 z 25. februára 2026 a postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B5-12C/346/2015 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. júna 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu označeným v záhlaví. Taktiež sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v konaní označenom v záhlaví. Sťažovateľ žiada napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 8 000 eur.

2. Pôvodne vo veci konajúci Okresný súd Bratislava V rozsudkom č. k. 12C/346/2015-183 z 31. augusta 2021 uložil sťažovateľovi v pozícii žalovaného povinnosť vypratáť družstevnú garáž (výrok I), zamietol vzájomnú žalobu žalovaného (výrok II) a žalobcovi Bytovému družstvu Petržalka priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok III). Proti rozsudku podal sťažovateľ odvolanie.

3. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 7Co/43/2022 z 28. februára 2024 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I a II potvrdil (výrok I) a vo výroku III rozsudok zmenil tak, že žalobcovi priznal proti sťažovateľovi plný nárok na náhradu trov konania a náhradu trov odvolacieho konania (výrok II). Proti rozsudku podal sťažovateľ dovolanie.

4. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom z 25. februára 2026 dovolanie sťažovateľa zamietol a žalobcovi priznal proti sťažovateľovi právo na náhradu trov dovolacieho konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ považuje rozsudok dovolacieho súdu za formalistický, nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok presvedčivých dôvodov a vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces.

6. Konajúce súdy sa podľa sťažovateľa nevysporiadali s platnosťou výpovede z nájmu cez prizmu dobrých mravov (i); vypratáním nehnuteľnosti cez prizmu dobrých mravov (ii); nezrealizovaním prevodu vlastníctva garáže na sťažovateľa (iii); ďalším správaním žalobcu, najmä nedoručovaním výziev na úhradu nedoplatku (iv); doručovaním výpovede na inú adresu než adresu trvalého pobytu sťažovateľa (v); otázkou proporcionality zásahu do právneho postavenia sťažovateľa (vi) a právnou relevanciou uznesenia zhromaždenia delegátov Bytového družstva Petržalka č. 12/2008 (vii).

7. Sťažovateľ bol viac ako 40 rokov oprávneným držiteľom a užívateľom družstevnej garáže, ktorá mu bola odovzdaná 17. marca 1983. Žalobca 14. februára 2011 ponúkol sťažovateľovi možnosť prevodu vlastníctva garáže, keďže sťažovateľ splnil všetky požadované podmienky vrátane predloženia potrebných dokladov a úhrady príspevku vo výške 48 eur. Napriek tomu k prevodu vlastníctva nikdy nedošlo a žalobca sťažovateľa ani len neinformoval o výsledku procesu prevodu. Sťažovateľ je presvedčený, že ak by žalobca splnil svoju povinnosť previesť vlastnícke právo ku garáži, nikdy by nedošlo k omeškaniu s úhradou mesačných preddavkov vo výške 313,52 eur. K omeškaniu navyše došlo z objektívnych dôvodov počas pobytu sťažovateľa v zahraničí a omeškaná suma bola bezodkladne uhradená po tom, čo sa o nej dozvedel. Napriek zanedbateľnej výške nedoplatku v porovnaní s dlhodobým a riadnym plnením povinností sťažovateľa žalobca pristúpil k výpovedi z nájmu a následne k žalobe o vypratanie nehnuteľnosti, pričom konajúce súdy vôbec neposudzovali proporcionality takéhoto zásahu do právneho postavenia sťažovateľa.

8. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sťažovateľ odôvodňuje skutočnosťou, že súdne konanie o vypratanie garáže začalo v roku 2015, prvoinštančný rozsudok bol vydaný až 31. augusta 2021 a konanie bolo právoplatne skončené až rozsudkom najvyššieho súdu z 25. februára 2026, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. marca 2026.

9. Počas celého konania bol sťažovateľ vystavený dlhodobému stavu právnej neistoty, ktorý bol spôsobený nečinnosťou a neefektívnym postupom mestského súdu (pôvodne okresného súdu). Táto právna neistota sa v dôsledku neprimeranej dĺžky konania neustále prehlbovala a zasahovala do jeho právneho postavenia. Konanie trvalo viac ako desať rokov, pričom predmetom sporu bolo právo užívať garáž na základe nájomného vzťahu. Takáto dĺžka konania je zjavne neprimeraná

a nezlučiteľná s požiadavkou prerokovania veci bez zbytočných prietáhov garantovanou čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) rozsudkom najvyššieho súdu, ktorým bolo zamietnuté dovolanie sťažovateľa ako nedôvodné. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom mestského súdu (pôvodne okresného súdu) je namietané v korelácii s celkovou dĺžkou napadnutého konania.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu:

11. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

12. Podstata argumentácie sťažovateľa v tejto časti spočíva len v konštatovaní, že rozsudok najvyššieho súdu je formalistický, nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť, nedostatok presvedčivých dôvodov a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces (strana 3 ústavnej sťažnosti). Na strane 8 ústavnej sťažnosti uvádza, že ústavnú neudržateľnosť rozsudku najvyššieho súdu vidí najmä v príliš formalistickej interpretácii a aplikácii § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku, keď dovolací súd odmietol poskytnúť ochranu právam sťažovateľa napriek existencii zásadných procesných a hmotnoprávných pochybení nižších súdov. V rámci ďalšej časti ústavnej sťažnosti len poukazuje na jednotlivé skutočnosti, s ktorými sa „konajúce súdy“ nedostatočne alebo nesprávne vysporiadali. Sťažovateľ nepolemizuje, prečo a ako dovolací súd dovolanie ako nedôvodné zamietol. Na to, aby ústavný súd vôbec pochopil, čo bolo predmetom dovolania a dôvodom jeho zamietnutia, musel pristúpiť k preštudovaniu rozhodnutia, keďže z ústavnej sťažnosti to nebolo možné jednoznačne určiť.

13. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti označil ako zasiahnuté svoje základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy (v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy) a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom z 25. februára 2026. Z odôvodnenia ústavnej sťažnosti však nevyplývajú žiadne dôvody adresne koncentrované na porušenie týchto práv napadnutým rozsudkom, a preto v tejto časti ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)

pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí. Zákon o ústavnom súde v zmysle § 123 ods. 1 písm. d) vyžaduje, aby ústavná sťažnosť obsahovala konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa. V danom prípade bolo preto povinnosťou sťažovateľa uviesť v ústavnej sťažnosti náležitosť podľa uvedeného ustanovenia v priamej relácii k právam, ktoré podľa § 123 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde v sťažnostnom petite označil. Keďže tak neurobil, ústavnému súdu chýba skutkový, no predovšetkým právny základ pre meritórny prieskum napadnutého rozsudku prizmou uvedených subjektívnych práv sťažovateľa. Uvedený nedostatok ústavný súd nie je oprávnený odstraňovať vlastným iniciatívnym dotváraním argumentácie namiesto sťažovateľa, lebo by tým porušil svoju zákonom predpísanú viazanosť dôvodmi ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom mestského súdu:

14. Jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07, I. ÚS 269/2012).

15. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušovanie označeného práva ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, IV. ÚS 258/2012). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (m. m. Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

16. Ústavná sťažnosť sťažovateľa namietajúca postup mestského súdu (pôvodne okresného súdu) v napadnutom konaní bola ústavnému súdu doručená 2. júna 2026, podaná na poštovú prepravu 30. mája 2026, t. j. v deň, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok najvyššieho súdu, ktorým bolo zamietnuté dovolanie sťažovateľa. Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania ústavnej sťažnosti bolo napadnuté konanie právoplatne skončené (a to už nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, a nie až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu o mimoriadnom opravnom prostriedku, ako sa domnieva sťažovateľ) a sťažovateľom tvrdené porušovanie označených práv už netrvalo.

17. Z uvedených dôvodov ústavný súd postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

18. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2026

Libor Duľa
predseda senátu